

Bruselj, 24. februar 2023
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0046(COD)

6845/23
ADD 4

TELECOM 50
COMPET 146
MI 140
IA 32
CODEC 262

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	24. februar 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	SWD(2023) 47 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA Spremni dokument Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve gigabitnih elektronskih komunikacijskih omrežij in razveljavitvi Direktive 2014/61/EU (Akt o gigabitni infrastrukturi)

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2023) 47 final.

Priloga: SWD(2023) 47 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.2.2023
SWD(2023) 47 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

Predlog uredbe

Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev gigabitnih elektronskih komunikacijskih omrežij in razveljavitvi Direktive 2014/61/EU (Akt o gigabitni infrastrukturi)

{COM(2023) 94 final} - {SEC(2023) 96 final} - {SWD(2023) 46 final}

POVZETEK

Ocena učinka predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve gigabitnih elektronskih komunikacijskih omrežij in razveljavitvi Direktive 2014/61/EU (Akt o gigabitni infrastrukturi) zaradi pregleda Direktive 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti

A. Potreba po ukrepanju

V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?

Popolna pokritost z zelo visokozmogljivimi omrežji, vključno z optičnimi vlakni in uvajanjem 5G, se v vseh državah članicah sooča z dvema izzivoma: visokimi stroški postavitve omrežij in še vedno počasno postavitvijo omrežij. Vendar se povpraševanje gospodinjstev in podjetij po hitri in povsod prisotni visokokakovostni povezljivosti po vsej EU hitro povečuje, kar je še okrepila pandemija COVID-19. Direktiva o znižanju stroškov širokopasovnih povezav iz leta 2014 (v nadaljnjem besedilu: direktiva) ni bila v celoti učinkovita pri zniževanju stroškov postavljanja širokopasovnih omrežij. Razlog za to je predvsem prožnost, omogočena državam članicam, da nekaterih ukrepov ne izvajajo ali da uporabljajo izjeme, kar je povzročilo nedosledno izvajanje po vsej EU in različno razlago nekaterih določb v okviru nacionalnih postopkov reševanja sporov in smernic. Poleg tega ambicije in področje uporabe direktive ne ustrezajo več tržnemu in tehnološkemu razvoju.

Kaj bi bilo treba doseči?

Glavni cilj je prispevati k doseganju ciljev programa Digitalno desetletje do leta 2030 glede gigabitne povezljivosti, določenih v programu politike za digitalno desetletje, in tako prispevati k boljšemu delovanju notranjega trga. Da bi povečali pokritost in olajšali postavitve fiksnih in brezžičnih/mobilnih zelo visokozmogljivih omrežij v EU, je cilj zmanjšati stroške in pospešiti uvajanje zelo visokozmogljivih omrežij z optimizacijo postavitve in ponovne uporabe fizične infrastrukture ter s pripravo doslednih, poenostavljenih in digitaliziranih upravnih postopkov za postavitve omrežij po vsej EU.

Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?

Izkušnje, pridobljene z izvajanjem direktive, so pokazale, da države članice same ne morejo doseči ciljev povezljivosti EU v razumnem času ter z najučinkovitejšo uporabo zasebnih in javnih naložb. Ukrepi, ki so jih države članice do zdaj sprejele, se med seboj zelo razlikujejo, včasih celo med regijami ali občinami. Ta različna pravila operaterjem onemogočajo ekonomijo obsega in ustvarjajo ovire za čezmejne naložbe. To vpliva na pravilno delovanje notranjega trga, zlasti za neločljivo povezane čezmejne aplikacije, kot sta povezana in avtonomna vožnja, za kateri je potrebna široka razpoložljivost zelo visokozmogljivih omrežij. Težave, s katerimi se srečujemo, so skupne večini, če ne vsem državam članicam.

B. Rešitve

Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali je katera od njih prednostna? Če ne, zakaj ne?

Obravnavane in ocenjene so bile štiri možnosti politike.

- Z **možnostjo 1** bi se instrument le minimalno posodobil, njegovo področje uporabe bi se osredotočilo na naprednejša omrežja, nekatere določbe pa bi se okrepile in pojasnile.
- **Možnost 2** vključuje vse, kar je predlagano v možnosti 1; poleg tega bi obveznosti glede dostopa (in s tem povezane preglednosti) razširila na javna *neomrežna* sredstva fizične infrastrukture, določila nekatere izjeme za sredstva/postavitve zelo visokozmogljivih omrežij, da bi rešila težave z naložbenimi spodbudami, in vključila nove ukrepe za izboljšanje postopkov za izdajo dovoljenj.
- **Možnost 3** bi temeljila na možnosti 2 (razen izjem za zelo visokozmogljiva omrežja)

ter določila nova pravila in zagotovila smernice na ravni EU za razjasnitev dostopa do fizične infrastrukture (vključno v stavbi) in usklajevanje gradbenih del. Poleg tega bi se proaktivne obveznosti glede preglednosti razširile na zasebne omrežne operaterje in zahtevala bi se digitalizacija informacij, zagotovljenih prek enotnih informacijskih točk, vključno z georeferenciranimi informacijami. Prav tako bi dodatno okrepila splošne postopke za izdajo dovoljenj ter predpisala namestitve optičnih vlaken v stavbi in nacionalne standarde za fizično infrastrukturo v stavbi.

- **Z možnostjo 4** bi se poleg tega, kar je predlagano v možnosti 3, obveznosti glede dostopa in usklajevanje gradbenih del razširile na vse zasebne operaterje in, kadar je ustrezno, na nekatere operaterje, ki niso operaterji omrežij, ter predpisali standardi EU za fizično infrastrukturo v stavbi. Ta možnost bi zahtevala skupno platformo za obstoječo fizično infrastrukturo in načrtovana gradbena dela ter bi lahko omogočila prošnje za izdajo dovoljenj.

Za vse možnosti, razen za prvo, bi bila potrebna nova uredba. Na splošno se zdi, da **možnost 3** najbolj usklajuje kratkoročne stroške izvajanja s srednjeročnimi koristmi, najbolj zmanjšuje nepotrebna regulativna bremena in omejuje emisije toplogrednih plinov iz sektorja elektronskih komunikacij.

Kakšna so stališča različnih deležnikov? Kdo podpira katero možnost?

Vsi deležniki se strinjajo, da je nujna visokokakovostna povezljivost. Velika skupina operaterjev in večina poslovnih združenj meni, da sta potrebni nadaljnja harmonizacija in ureditev na ravni EU, manjše število operaterjev pa opozarja, da je treba državam članicam omogočiti manevrski prostor pri izvajanju in izvrševanju zakonodaje EU. Javni organi so glede ukrepov na ravni EU bolj zadržani kot operaterji.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Ocenjuje se, da bi se z možnostjo 3 število novih omrežij, ki bi se razvila s ponovno uporabo fizične infrastrukture ali usklajevanjem gradbenih del, povečalo na 470 000 km namesto 250 000 km po izhodiščnem scenariju. Z njo bi se stroški postavitve omrežja zmanjšali za 14,5 milijarde EUR, potrebne javne subvencije pa za 2,4 milijarde EUR. V obdobju do leta 2030 bi lahko preprečili 0,7 milijona ton emisij toplogrednih plinov. Verjetno bi imela družbene koristi, zlasti zaradi zmanjšanja digitalnega razkoraka med mesti in podeželjem, ter gospodarske koristi, zlasti zaradi ponovnega vlaganja pričakovanih prihrankov pri stroških.

Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Možnost 3 vključuje ocenjene *enkratne* stroške v višini 70 milijonov EUR. Ti vključujejo 15 milijonov EUR za ponudnike elektronskih komunikacijskih omrežij, preostali stroški pa so večinoma namenjeni javnim upravam ter so povezani z vzpostavitvijo doslednih postopkov za izdajo dovoljenj in digitalnih platform. Prav tako so predvideni tekoči stroški v višini 6–7 milijonov EUR za organe za reševanje sporov in enotne informacijske točke.

Vendar se pričakuje, da bo po izvedbi te naložbe možnost 3 povzročila *letne* prihranke upravnih stroškov v višini 40 milijonov EUR za operaterje elektronskih komunikacijskih omrežij zaradi boljšega dostopa do fizične infrastrukture in izboljšanih postopkov za izdajo dovoljenj. Prihranke pri operativnih stroških bodo imeli tudi javni organi, vključno z občinami. Te koristi se lahko razširijo, če bodo spletne platforme za izdajo dovoljenj uporabljali tudi drugi sektorji, kot jih že v več državah članicah.

Kakšni so učinki na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost?

Za mala in srednja podjetja (MSP) kot kupce gigabitnih storitev ni posebnih obveznosti, medtem ko lahko na MSP, ki delujejo kot omrežni operaterji, vplivajo enako kot na druga podjetja. Vendar pa sta trenutno pomanjkanje dostopa do fizične infrastrukture in visoke cene za gigabitno povezljivost velik izziv **zlasti za MSP in majhne javne službe**, saj omejujeta njihovo zmožnost, da izkoristijo povečanje produktivnosti, povezano s hitrejšim

širokopasovnim dostopom in naprednimi digitalnimi aplikacijami. Sedanja različna pravila in prakse na nacionalni ravni in podnacionalnih ravneh prav tako ovirajo podjetja, ki želijo doseči ekonomijo obsega, to pa vpliva na konkurenčnost EU.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Ocenjuje se, da bi prednostna možnost za lokalne organe pomenila <i>enkratne</i> stroške v višini približno 35–40 milijonov EUR, povezane predvsem s postopki izdaje dovoljenj in digitaliziranimi platformami za izdajo dovoljenj. Za organe za reševanje sporov in enotne informacijske stroške so predvideni <i>enkratni</i> stroški v višini 10–15 milijonov EUR ter, kot že navedeno, <i>tekoči</i> stroški v višini 6–7 milijonov EUR. Vendar bi lokalni organi z digitalizacijo postopkov za izdajo dovoljenj in prošenj za zagotovitev dostopa do neomrežnih javnih zmogljivosti prihranili od 3 do 4 milijone EUR na leto. Poleg tega se lahko nacionalni proračuni držav članic zanašajo na morebitne prihranke v višini 2,4 milijarde EUR pri subvencijah, ki bi bile sicer potrebne za namestitev „optike do doma“ v 90 % gospodinjstev.
Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?
Hitrejša postavitve zelo visokozmogljivih omrežij, ki temeljijo na energijsko učinkovitejših tehnologijah, zlasti optičnih vlaknih in 5G, bi olajšala dvojni zeleni in digitalni prehod EU. To naj bi povzročilo tudi zmanjšanje intenzivnosti električne energije pri delovanju elektronskih komunikacij in s tem prispevalo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, ki pa bi ga lahko izničilo hitrejšo povečevanje podatkovnega prometa. Tudi okrepljena ponovna uporaba obstoječe fizične infrastrukture in boljše usklajevanje gradbenih del bosta omogočila večjo okoljsko trajnostnost postavitve omrežij.
Sorazmernost
Predlog predstavlja usmerjen ukrep politike, katerega intenzivnost je sorazmerna z njegovimi cilji. S celovitim naborom ukrepov obravnava vsa pomembna področja in predvideva omejitve za zagotovitev sorazmernosti, na primer izjeme od obveznosti glede preglednosti za omrežne operaterje in javne organe ter tiho odobritev dovoljenj zaradi upoštevanja ustavnih vprašanj.
D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?
Komisija bo pet let po začetku veljavnosti uredbe predložila poročilo o njeni oceni.